ครั้งที่ 48 19/12/2554

ทิศทางเศรษฐกิจไทยปี 2555

ทันเศรษฐกิจ NIDA

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ภายหลังจากสถานการณ์น้ำท่วมใหญ่เริ่มคลี่คลาย หลายๆ ฝ่ายมีการประเมินผลกระทบจากปัญหาน้ำท่วมทั้งในเชิงเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงคาดการณ์การปรับตัวที่ตามมาในปี 2555 วันนี้ผมจะนำเสนอผลการพยากรณ์เศรษฐกิจมหภาคของไทยในปี 2555 ทั้งในเชิงการปรับตัวจากปัญหาน้ำท่วมที่ผ่านมาและปัญหาใหม่ๆ ที่กำลังรอเราอยู่ในปีหน้าครับ

ก่อนที่จะพูดถึงการคาดการณ์ตัวเลขเศรษฐกิจไทยในไตรมาสสุดท้ายของปี 2554 และผลการพยากรณ์ในปี 2555 ผมจะเริ่มจากการทบทวนแนวโน้มเศรษฐกิจของไทยในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2554 ที่ผ่านมา ซึ่งเศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงของการฟื้นตัวจากภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปี 2552 โดยในตอนกลางปี ผมและนักเศรษฐศาสตร์ในหลายๆ หน่วยงานคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจจะอยู่ในช่วงค่อยๆ ฟื้นตัว และคาดว่าเศรษฐกิจทั้งปี 2554 จะขยายตัวประมาณ 4% โดยปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญได้แก่ ปัญหาเศรษฐกิจโลกซึ่งมีความไม่แน่นอนสูงทั้งในสหภาพยุโรปและสหรัฐ แต่ที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าเศรษฐกิจโลกจะเผชิญกับความเสี่ยงจากวิกฤตหนี้ในยุโรป แต่การขยายตัวของการส่งออกของเรายังอยู่ในระดับที่ดีอยู่ โดยในช่วง 9 เดือนแรกของปีมูลค่าการส่งออกสินค้าของไทยเพิ่มขึ้นมากกว่า 20% ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการที่เศรษฐกิจกลุ่มประเทศเอเชียเติบโตอย่างต่อเนื่อง และเป็นตลาดส่งออกที่ทวีความสำคัญมากขึ้นเรื่อยๆ ดังนั้นในช่วง 3 ไตรมาสแรกของปี 2554 จึงเป็นช่วงที่เศรษฐกิจไทยสามารถคาดการณ์แนวโน้มได้ชัดเจนและไม่ค่อยผันผวนจากปัจจัยที่คาดไม่ถึง

อย่างไรก็ตาม ความไม่แน่นอนเป็นสิ่งที่นักพยากรณ์ไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ ถึงแม้ว่าผลจากปัญหาเศรษฐกิจโลกจะไม่รุนแรงอย่างที่กังวลในช่วงต้นปี แต่ปัจจัยภายในประเทศกลับส่งผลต่อแนวโน้มเศรษฐกิจทั้งในปี 2554 และในปี 2555 โดยปัญหาน้ำท่วมที่รุนแรงในไตรมาสสุดท้ายได้ส่งผลรุนแรงในหลายๆ จังหวัดโดยเฉพาะในภาคกลางซึ่งเป็นศูนย์กลางการผลิตภาคอุตสาหกรรม และกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นศูนย์กลางของการค้า การเงิน การท่องเที่ยว และการขนส่งของไทย โดยปัญหาดังกล่าวส่งผลกระทบที่รุนแรงต่อภาวะเศรษฐกิจทั้งในด้านอุปทาน อันได้แก่การผลิตในภาคอุตสาหกรรม การขนส่ง การเก็บสต๊อกสินค้า และในด้านอุปสงค์ ซึ่งก็คือจำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ และการลงทุนในพื้นที่ซึ่งประสบปัญหาน้ำท่วมรุนแรง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ส่งผลต่อเศรษฐกิจในไตรมาสสุดท้ายของปี 2554 จากเดิมที่คาดการณ์ว่าน่าจะเติบโตในอัตราประมาณ 4% มาเป็นหดตัวติดลบ 4.1%

จากการพยากรณ์ล่าสุด ซึ่งคำนวณโดยตัวแบบ NIDA Macro Model ทำให้คาดการณ์ได้ว่า โดยรวมทั้งปี 2554 เศรษฐกิจน่าจะมีอัตราการขยายตัวลดลงเหลือเพียง 1.3% จากที่เคยคาดการณ์ไว้ที่ 4.1% โดยสาเหตุหลักมาจากการลดลงของภาคการส่งออกเนื่องจากภาวะน้ำท่วมในนิคมอุตสาหกรรมที่เป็นฐานการผลิตของสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยทั้งรถยนต์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ การชะลอตัวของการลงทุนทั้งจากภาครัฐและภาคเอกชนในช่วงที่เกิดภาวะน้ำท่วม ตลอดจนการลดลงของระดับสินค้าคงคลัง เนื่องจากการลดลงของผลผลิตอุตสาหกรรมจากโรงงานซึ่งมีการปิดตัวในช่วงน้ำท่วม ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ได้สะท้อนอยู่ในดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรมในเดือน ต.ค.ที่ผ่านมา ซึ่งหดตัวไปกว่า 35%

สำหรับปี 2555 จากการคำนวณโดยแบบ

ตารางแสดงผลการพยากรณ์เศรษฐกิจมหภาคในปี 2554-2555 โดยตัวแบบ NIDA Macro Model

	2553	2554F	2555F
GDP Growth	7.8	1.3	4.8
Headline Inflation	3.3	3.8	4
Core Inflation	0.9	2.4	2.7
Exchange Rate (end of period)	30.0	30.8	30.1
RP1 (end of period)	2.00	3.25	3.75-4.00

ตารางแสดงผลการพยากรณ์เศรษฐกิจมหภาคในปี 2554-2555 โดยตัวแบบ NIDA Macro Model

	2553	2554F	2555F
GDP Growth	7.8	1.3	4.8
Headline Inflation	3.3	3.8	4
Core Inflation	0.9	2.4	2.7
Exchange Rate (end of period)	30.0	30.8	30.1
RP1 (end of period)	2.00	3.25	3.75-4.00

...ยุทธนา เศรษฐปราโมทย์
ผู้อำนวยการหลักสูตร
เศรษฐศาสตร์การเงิน
คณะพัฒนาการเศรษฐกิจ นิด้า
www.econ.nida.ac.th

จำลองเศรษฐมิติมหภาคของนิด้า การขยายตัวของ GDP น่าจะอยู่ในระดับประมาณ 4.8% โดยมาจากการปรับตัวขึ้นของการลงทุนและการบริโภคภาคเอกชนที่คาดว่าจะขยายตัวในอัตรา 9.8% และ 3.9% ตามลำดับ ส่วนปริมาณการส่งออกและปริมาณการนำเข้าสินค้าคาดว่าจะเติบโตในอัตรา 5.2% และ 8.4% ตามลำดับ

อย่างไรก็ตาม ผลการพยากรณ์นี้ตั้งอยู่ในสมมติฐานว่า การลงทุนภาคเอกชนที่ชะลอตัวไปในช่วงไตรมาส 4 ปี 2554 จะเริ่มฟื้นตัวอย่างรวดเร็วในไตรมาสแรกปี 2555 และการบริโภคจะไม่ได้รับผลกระทบมากนักจากการลดลงของระดับรายได้ในช่วงไตรมาส 4 เนื่องจากโรงงานส่วนใหญ่ที่ปิดตัวไปในช่วงน้ำท่วมจะเริ่มกลับมาเปิดกิจการได้ และจะส่งผลให้การส่งออกที่ชะงักตัวกลับไปสู่สภาวะปกติได้ภายในช่วงไตรมาส 2 แต่หากสมมติฐานเหล่านี้ไม่เป็นจริง โดยการฟื้นตัวและการเปิดการผลิตใหม่ของโรงงานต่างๆ เป็นไปอย่างล่าช้า จะส่งผลให้เศรษฐกิจในปี 2555 ขยายตัวเพียง 1-2% เนื่องจากความล่าช้าดังกล่าวไม่เพียงส่งผลกระทบต่อการส่งออกแต่จะส่งผลต่อการบริโภคของแรงงานในภาคอุตสาหกรรมอีกด้วย

จากการประเมินสถานการณ์ล่าสุดทั้งจากรัฐบาลและธนาคารแห่งประเทศไทย คาดว่าการผลิตในภาคอุตสาหกรรมน่าจะฟื้นตัวได้เร็ว ดังนั้นเศรษฐกิจในปี 2555 น่าจะมีการขยายตัวได้ดี โดยเฉพาะหลังไตรมาส 2 แต่ปัจจัยเสี่ยงที่ควรพิจารณาที่สำคัญในปี 2555 ซึ่งยังมีการกล่าวถึงกันน้อยในปัจจุบันได้แก่ ภาวะเงินเฟ้อ ถึงแม้ว่าเศรษฐกิจจะไม่ได้มีการเติบโตที่ร้อนแรง แต่ปัจจัยด้านอุปทานจะเป็นแรงผลักดันสำคัญ โดยคาดการณ์ว่าหากรัฐบาลยังคงนโยบายการปรับอัตราค่าจ้างขั้นต่ำในหลายๆ พื้นที่เป็น 300 บาทต่อวัน (จากเดิม 215 บาทต่อวัน ในเขต กทม.) จะส่งผลให้อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานในปี 2555 อยู่ในระดับ 4% และ 2.7% ตามลำดับ

ถึงแม้ว่าอัตราเงินเฟ้อระดับนี้อาจดูไม่รุนแรงมากเมื่อเทียบกับอัตราเงินเฟ้อในปี 2554 ซึ่งคาดว่าจะอยู่ที่ระดับ 3.8% และ 2.4% สำหรับอัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานตามลำดับ แต่หากพิจารณาเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี อัตราเงินเฟ้อจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะในช่วงไตรมาส 4 โดยคาดว่าเงินเฟ้ออาจปรับตัวเพิ่มขึ้นเป็น 4.8% ซึ่งมากกว่าเป้าหมายเงินเฟ้อใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย (1.5-4.5%) ซึ่งผลจากการเพิ่มขึ้นของเงินเฟ้อในช่วงครึ่งปีหลังจะส่งผลต่อเนื่องให้มีการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ยนโยบายการเงิน โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังของปี โดยคาดว่าจะปรับตัวเป็น 3.75-4% ซึ่งจะส่งผลทำให้แนวโน้มค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นจากช่วงปลายปี 2554 โดยคาดการณ์ว่าค่าเงินบาทจะปรับตัวเป็นประมาณ 30.1 บาทต่อเหรียญสหรัฐ ในช่วงสิ้นปี 2555

ดังนั้น จากผลการพยากรณ์ข้างต้น ปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญของเศรษฐกิจไทยในปี 2555 ที่มาจากปัจจัยภายในประเทศได้แก่ การปรับตัวของภาวะเงินเฟ้อที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากนโยบายการเพิ่มค่าจ้างขั้นต่ำอย่างก้าวกระโดด ซึ่งจะส่งผลต่อเนื่องไปยังอัตราดอกเบี้ยและค่าเงินบาท โดยผลกระทบดังกล่าวถือเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญต่อเศรษฐกิจในปี 2555 ที่นอกเหนือจากการฟื้นฟูการผลิตในภาคอุตสาหกรรมเนื่องจากปัญหาน้ำท่วมครับ